

Energimyndigheten
registrator@energimyndigheten.se

Diariet – för avslut
Webbstöd
Eva Diffner, PLvsl
jonas.sundin@sjofartsverket.se

Trafikverkets remissyttrande gällande riksintresse för vattenkraft

Ärendet

Trafikverket har tagit emot rubricerat ärende för samråd. Energimyndigheten föreslår att vattenförekomster (till exempel del av älv, sjö eller damm) kopplade till de 250 viktigaste vattenkraftverken ska utpekas som riksintresse, däribland hela Vänern och Vättern.

Yttrande

Allänna synpunkter

Energimyndigheten föreslår att vattenförekomster kopplade till de 250 viktigaste vattenkraftverken ska utpekas som riksintresse för vattenkraft. Beroende på omfattningen, både av antalet anläggningar och deras geografiska utbredning, har Trafikverket inte haft möjlighet att studera påverkan på varje enskild berörd kommunikationsanläggning. Trafikverket konstaterar dock att många statliga vägar samt en del järnvägar passerar genom de föreslagna riksintresseområdena.

Trafikverket ser inga omedelbara konsekvenser av ett utpekande av riksintresseområden för vattenkraft. Vattenkraftens intressen ges dock genom utpekande av riksintresseområden en större tyngd i avvägningen mellan olika intressen, vilket kan innebära ändrade förutsättningar för vägar och järnvägar samt för sjöfarten vid framtida miljödomar. Det är svårt att förutse hur utpekandet kan påverka reglering av flöden eller vattennivåer i framtida miljödomar, men om så sker skulle det kunna påverka berörd infrastruktur.

Trafikverket kan också som en följd av utpekandet komma att behöva beskriva konsekvenser av eventuella planerade åtgärders effekt på riksintresset och visa på hur vi kommer ta hänsyn till riksintresset för vattenkraft. Det kan exempelvis handla om broutformning och brostorlek som i sin tur kan få effekt på kostnader, om åtgärderna annars skulle medföra påtaglig skada på riksintresset.

Trafikverket efterfrågar en beskrivning av vad påtaglig skada på riksintresset skulle kunna vara när det gäller vägar och järnvägar.

De pågående klimatförändringarna kan innebära förändrade flöden och vattennivåer i sjöar och vattendrag. Det är viktigt att beakta hur klimatförändringarna kan komma att

påverka både vattenkraften i de utpekade områdena, liksom andra allmänna och enskilda intressen som berörs av dem.

Vägar och järnvägar

Exempel på anläggningar som kan påverkas av utpekandet är broar. Broar som berör vattendrag som är utpekade som riksintresse för vattenkraft kan påverkas i de fall ny miljödömdom krävs. Ny miljödömdom blir exempelvis aktuell i de fall ny bro ska byggas, antingen för att ersätta befintlig bro, eller för att skapa en ny förbindelse.

Om vattendraget är utpekade som riksintresse för vattenkraft kan det påverka villkoren för hur ny bro ska utformas, exempelvis med avseende på stöd i vatten. Det kan även bli aktuellt med miljödömdom vid reparationsarbeten på stöd i vatten. En vanlig reparationsåtgärd är pågjutning av stöd i vatten. Det är väsentligt att riksintresset inte innebär stora inskränkningar i möjligheten att göra denna åtgärd.

Sjöfarten

Samtliga hamnar och farleder i Vänern som är av riksintresse för sjöfarten ligger inom det föreslagna riksintresseområdet för vattenkraft. I frågor som rör sjöfarten har Trafikverket samrått med Sjöfartsverket.

Sjöfartsverket ser inte att förslaget påverkar deras nuvarande samarbete med energibolagen angående tappning och nivåer. Sjöfartsverkets intressen består i att Vänerns sänkingsgräns inte påverkar sjötrafiken negativt (minskat maxdjupgående på fartyg). Ändringar av Vänerns dämmningsgräns kan påverka möjligheten att få ut vatten och is under vintersäsongen som fastnar runt broar och andra konstruktioner, vilket kan ge ökade kostnader för hantering av is.

Utpekande av riksintresse påverkar i dagsläget inte Vänerns nivåer men kan i framtiden påverka miljödömdomar angående Vänerns reglering och eventuella nya nivåer.

Vad gäller övriga utpekade älvar och vattendrag har vi inga synpunkter.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av chef för nationell samhällsplanering Rami Yones. Föredragande har varit nationell samhällsplanerare Kerstin Sondén. Samråd har skett med enhetschef Britt-Marie Majbäck, Planering Region Nord, samhällsplanerare Agneta Löf, Planering Region Mitt, utredare Anne Andersson, Planering Region Syd, Fredrik Olsson, Underhåll Vägsystem, Tf enhetschef Mikael Wollbrant, Stora Projekt (Göteborg-Borås) Investering samt Sjöfartsverket.

Rami Yones
Chef nationell samhällsplanering